Uppdrag förebygga avhopp

Uppdrag att genomföra verksamhetsnära insatser för huvudmän och gymnasieskolor för att förebygga avhopp från gymnasieskolan.
Regleringsbrev 2016, Dnr U2015/05478/UF

Uppdraget slutredovisades den 1 mars 2019.

Skolverket

Så ser läget ut

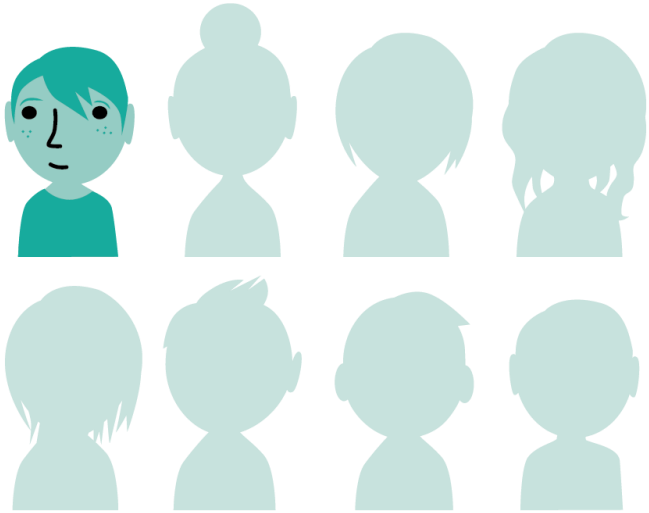

1 av 8 saknar behörighet att komma in på gymnasiet.

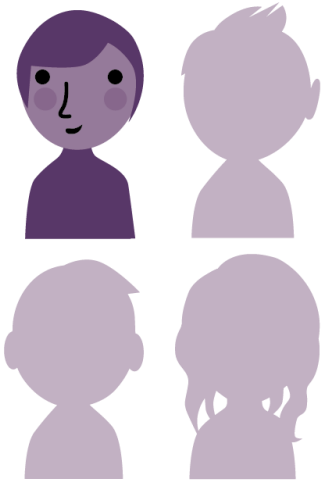

1 av 4 fullföljer inte sin gymnasieutbildning på 4 år.

Skolverket

Nya siffror från SKL visar att förra läsåret tog 76 procent av alla elever sin gymnasieexamen på tre år. Fem procentenheter plus!

Nära examen

En undersökning av vilka kurser gymnasieelever med studiebevis saknar godkänt i för att få examen

(Skolverket Rapport 461/2017)

Omkring 14 000–15 000 elever i gymnasieskolan får studiebevis i stället för examen varje år.

Läsåret 2015/16 hade omkring hälften av dessa, **6 845** elever, studiebevis med 2 000 eller fler godkända gymnasiepoäng.

Högskoleförberedande program

- svenska 3
- gymnasiearbetet
- matematik

Yrkesprogram

- matematik 1
- engelska 5
- religionskunskap 1

Bland elever med studiebevis nära examen på högskoleförberedande program är det 59 procent av eleverna som har underkänt i minst en kurs med godkäntkrav, vilket till stor del förklarar varför eleverna inte fått examen.

Bland elever med studiebevis nära examen från yrkesprogram är det 75 procent som har underkänt i minst en kurs med godkäntkrav, vilket är den huvudsakliga förklaringen till att eleverna inte fått examen.

Personer utan avslutad gymnasieutbildning har vid…

20 års ålder
43 % högre risk för arbetslöshet

25 års ålder
60 % högre risk för arbetslöshet

29 års ålder
86 % högre risk för arbetslöshet

20 års ålder
3,5 gånger högre risk att få ekonomiskt bistånd

24 års ålder
Drygt **4** gånger högre risk att få ekonomiskt bistånd

29 års ålder
5 gånger högre risk att få ekonomiskt bistånd

Utbildning – Nyckeln till arbete (SKL) 2015

Skolverket

Skolavhopp är ett problem

FÖR SAMHÄLLET

- En person i utanförskap hela livet
  10–15 miljoner kronor per individ.
- Ca **13** % av en årskull hamnar utanför
  till en kostnad av **144 miljarder** kronor.
- Att fånga en person ger **40 miljoner** kronor tillbaka.
- Utöver samhällskostnaden betalar även individen ett pris.
- En person i utanförskap uppfattar sig **sällan som lycklig**.

Skolverkets insats för att förebygga avhopp från gymnasieskolan 2016-2018

- Fyra experter/processtödjare
- 47 deltagande skolor
- Utvärderingsenkät:
  - Kunskap om vad som krävs för att förebygga avhopp.
  - Verktyg för att förebygga skolavhopp.
  - Utvecklat pågående arbete
  - Effektivt - processtödjarna förstod vilket stöd skolan behövde och anpassade stödet utifrån skolans behov.

Beprövade erfarenheter

FLER DIMENSIONER

- Individcentrerat arbetssätt
- Samverkan
- Koll och uppföljning
- Flexibilitet
- Bemötande

Källa: Pluginnovation.se

Skolverket

Hur kan huvudmannanivån bidra?

Exempelvis genom att…

- avsätta och använda resurser utifrån den enskilda skolans behov och förutsättningar
- efterfråga resultat – följa upp nyckeltal som är relevanta ur ett studieavbrottsperspektiv
- initiera och tydliggöra samverkan, såväl internt som externt

Kommunernas aktivitetsansvar

Skolverket

De här är de allmänna råden om kommunernas aktivitetsansvar

1. Att styra och leda arbetet
2. Löpande identifiera, informera och kontakta
3. Lämpliga individuella åtgärder
4. Dokumentationsansvar
5. Förande av register

1 Att styra och leda arbetet

Enighet längs styrkedjan

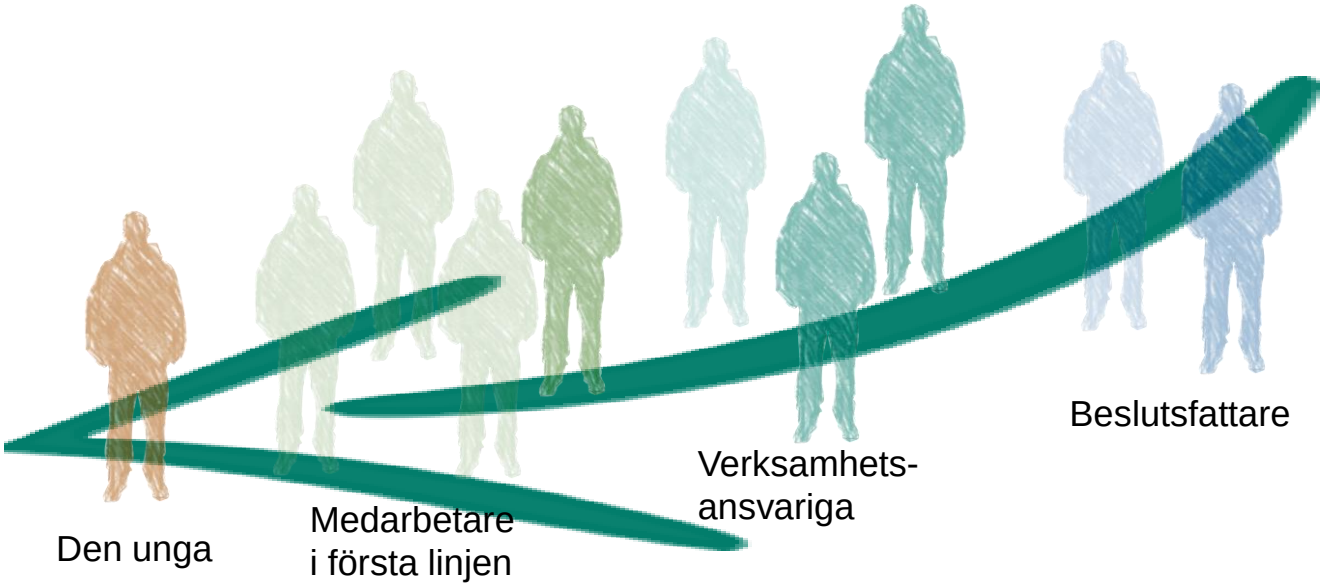

Skolverket

Exempel på vad Skolverket gör idag

- Kommunernas aktivitetsansvar – verksamhetsnära stöd
- Webbstöd på skolverket.se

- https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/extra-stod-till-elever/forebygg-avhopp-i-gymnasiet-stod-till-rektor-och-huvudman
- https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/forbereda-elever-for-studier-och-arbetsliv/kommunernas-aktivitetsansvar--for-ungdomar

- Regelbundna möten med SKL, MUCF och DUA för avstämning och möjlig samordning
- Tydlig och tidig vägledning – vägledningsuppdraget
- Kurser om vägledning
- Samverkan för bästa skola

Skolverkets verksamhetsnära stöd till kommunernas aktivitetsansvar under 2019

- Kartläggning av nätverk – bistå att initiera där sådana saknas
- Workshops för verksamhetsutveckling – utgår från de allmänna råden samt Skolinspektionens kvalitetsgranskning av KAA 2018 (”Avrop” fr.o.m. aug./sept)
  - Att utveckla arbetssätt för identifiering och kontakt,
  - Bättre utbud och arbetssätt vid erbjudandet av individuella insatser
  - Organisation och ledning
- Stödmaterial – fortsatt utveckling med utgångspunkt i workshops (lärande exempel)
- **Dialogmöten 6, 7 och 13 november med bl.a. möjlighet att genom seminarier ta del av kommuners arbete med KAA (lärande exempel)**

Kurser om vägledning i höst på uppdrag av Skolverket

Interkulturellt perspektiv i studie- och yrkesvägledning Kursen vänder sig till studie- och yrkesvägledare som vill utveckla metoder och verktyg för att reflektera, analysera och förstå studie- och yrkesvägledningssituationer utifrån ett normkritiskt och interkulturellt perspektiv.

Introduktion till karriärlärande Utveckla dina kunskaper om karriärlärande i vägledning och undervisning. Lärare och studie- och yrkesvägledare inom vuxenutbildningen.

Kreativ processledarutbildning för studie- och yrkesvägledare Stärk din yrkesroll som kreativ processledare i arbetet med studie- och yrkesvägledning som hela skolans ansvar.

Normkritisk pedagogik i vägledning – Tala om arbetslivet En kurs för att öka normmedvetenhet i studie- och yrkesvägledning och undervisning. Studie- och yrkesvägledare, lärare och rektorer.

PATH-metod i studie- och yrkesvägledning En kurs för elevhälsoteam som vill lära sig nya färdigheter och metoder att framtidsplanera med elever som är i behov av förstärkt vägledning.

Studie- och yrkesvägledning i migration – att stödja nyanländas karriärprocesser En kurs för verksamheter som vill utveckla studie- och yrkesvägledningen för nyanlända. Rektorer, lärare och studie- och yrkesvägledare.

Tvådagars kurs om att vägleda nyanlända vuxna Under två kursdagar får lärare och studie- och yrkesvägledare möjligheter att utveckla kunskaperna i karriärplanering för nyanlända vuxna.

Skolverket

marianne.lindbla@skolverket.se
hans-eric.wikstrom@skolverket.se